

Kolding (Berg). Idag, kan jeg ikke negte, har det ærede Medlem overtruffet alle mulige Forventninger i den Henseende. Dette ærede Medlem talte om mine Signalforandringer. Dette har jeg berørt, og det skal jeg ikke komme ind paa. Jeg vil se paa de Forhandlinger, der føres, hvad jeg kan komme til at gaa ind paa med Hensyn til denne Sag, og hvad det ærede Thing overhovedet mener at kunne gaa ind paa. Der næst mente det ærede Medlem, at der ingen Forstand er i denne Lov, fordi Tiendeyderne omkring i Landet, som væsentlig ere Smaafolk, efter den fulle Lønne Præsterne, medens Sædegaarddeierne gaa fri. Vel vilde han nu ikke have disse helt med, men de skulde dog bidrage Lidt. Af denne Grund var der ingen Forstand i dette Lovforslag, ingen Sammenhæng, intet Princip i de og de Bestemmelser, han nævnte. Jeg skal nu bemærke, at det ærede Medlem har selv gjentagne Gange været Medlem af Præstelønningsudvalget og har indstillet til os Forslag til Præstelønningslove, baserede paa, at Statskassen fik for Udredelsen af disse Lønninger en overordentlig stor Indtægt af Præstetienden, uden med et Ord at have antydnet, at Tienden skulde bortgives, eller at Sædegaardseierne skulde deltage deri, ikke engang antydnet det, saameget som her er sset i dette Forslag. — Det ærede Medlem har dernæst i 20 Aar, hver Gang der har været Tale om dette Spørgsmaal, sient med i Reglen Folkethingets Flertal om Afgjørelsen af denne Sag, altid paa Basis af, at Præstetienden ikke var den enkelte Mand, der maaste har kjøbt Eiendommen igaar eller arver den imorgen, men Statens. Paa dette Grundlag, at disse 2½ Mill., som han nævnte, ere Statsmidler; har det ærede Medlem dels som Udvalgs- dels som Folkethingmedlem arbejdet i 20 Aar ligesaa Borgens Dage, men nu pludselig — thi saa vidt jeg veed, har det ærede Medlem ikke nogenfinde før under disse Forhandlinger fremsat den Ide — kommer det ærede Medlem og siger, at et Forslag, der er baseret paa, at disse Midler ere Statens, er der intet Princip eller Mening i. Jeg veed ikke, hvem det ærede Medlem rammer dermed; han figter paa Medlemmet for Kolding som Medforslagsstiller; men jeg kan ikke skjønne rettere, end at det ærede Medlem rammer sig selv, hele sin politiske Virksomhed, med Hensyn til denne Sag i 20 Aar. Det Samme gælder Smaaredfelen, dette Krimskrams med Vænder og Gæs, ogsaa dette har det ærede Medlem altid villet have betegnet som Statsmidler, men nu pludselig figer han ligeledes her: Hvad skulle vi med Stuffer. Ja, jeg indrømmer, brænd Skuffen, naar vi ikke have Noget at putte i den. Det Forslag, som her ligger for, og som det ærede Medlem gaar løs paa, er altsaa ogsaa med Hensyn til Bestemmelserne om Tiendens Afløsning det ærede Medlems eget Forslag, ja, i alle de angrebne Bestemmelser akkurat lige-

saameget, som det er mit og mine Medforslagsstilleres, thi vi have sient for det mange Gange — og det ærede Medlems er det forsaavidt mere, som han indtil 1870 har været med til som Udvalgsmedlem at danne Grundlaget for de forfattede Behandlinger af denne Sag, altsaa ogsaa for det foreliggende Forslag. Den nye Ide, som efter det ærede Medlems Udtalelser maa komme paa Skattevæsenets Omraade, danner en ny Begivenhed, som jeg forsaavidt hilser med Glæde, som det vil blive interessant at se et nyt Parti med det ærede Medlem i Spidsen staa op med det Program: Eftergivelse af alle Tiender (E. Nielsen: Kun Præstetiender.). Nei, hvorfor ikke alle de andre med; man kan jo betale de Private for dem. De andre Tiender ere ligesaa uretfærdige som Præstetienden, deres Oprindelse er den samme, deres Omkalfatring og Fordeling ligeledes. Tag ogsaa Kongetienden bort, thi mange Steder, navnlig som Bidrag til Kjøbstiender, forekommer ogsaa denne som Del af Præstelønning. Hvorfor saa borttage Præstetienden mere end de andre Tiender; vi kunne jo eskatte den af Statskassen, hvis vi tro, at privatretlige Forhold blive berørte deraf, ligesom med Hensyn til Ligeliggjøreelse af Hættorm for Sædegaardseierne. Jeg siger, at dette store Princip, som jeg med megen Interesse vil se bragt ind nu i vort politiske Liv, skal jeg her ikke nærmere komme ind paa. Jeg har ikke arbejdet i disse Sager i de 15 Aar, jeg har siddet i Rigsdagen, under den Forstaelse, at Tienden, Præste- og Kongetienden, der indflyder til Præsternes Lønning eller til offentlige Stiftelses Brug, var de private Tiendeyderes Eiendom; jeg har arbejdet paa det Grundlag, der er blevet anerkjendt fra alle Sider — undtagen at Nogle have ment, at det var Kommunernes Eiendom — at Tienden tilhørte Staten. Om Staten nu vil finde en Skattereform retfærdig, der gaar ud paa at give visse Medborgere, af hvilke flere ikke kunne have den fjerneste Adkomst til en saa umaadelig Gave, fordi de, som sagt, nylig kunne være indtraadte i vedkommende Eiendom — et Beløb af 60—70 Millioner Kr., skal jeg overlade til den senere politiske Forhandling at afgjøre. Men jeg vilde dog gjerne med det Samme, man kom til at gjøre dette, have at vide, ved hvilke Foranstaltninger Staten vil sikke os, at Ikke-Tiendeydere, der væsentlig ere Smaafolk og hidtil ikke have betalt nogen Del af disse offentlige Byrder, blive fri for at betale og fremdeles faae Ret til at have Sjælesorg gratis. Det maa jeg bede om, at vi faae slaaet fast med det Samme, at den Udgift af 2—3 Mill. Kr. om Aaret, vi maa ligne paa Medborgere omkring i Landet, hvis Præstetiende ophæves, bliver lignet ikke paa dem, som hidtil med Dette have været tiendefri, fordi de have skattet nok alligevel, nemlig Smaafolk, og at Folketjens Ordning fremdeles holdes saaledes, at ligesom hidtil blive disse Smaafolk berettigede